

Kako se kalio čelik

Nema tome davno, prije par godina samo, nakon jednog od rokova polaganja stručnog ispita, svjedočim očajanju uzorne pripravnice koju sam ja – osobno, lično i personalno – uvjeravala da nema teorije da padne. Ne zato što još nikad nisam čula da je itko pao (dopuštam da su moji izvori informacija pomalo nepouzdati), već zato što je dražesna kolegica tijekom pripravnčkog staža pokazala izuzetan dar, marljivost i spremnost na svakorsne izazove milog mi životnog poziva. Osim toga, drago je biće majka troje dječice, dakle osoba bogata i odgajateljskim iskustvom iz prve ruke – što kao mama, a što kao roditeljica djeteta koje pohađa uzoriti gradski vrtić. Da stvar bude još gora, sirota je odvolontirala pola godine kad joj se dogodila trudnoća, da bi nakon nekoliko godina dobila pravu priliku, pripravnčki staž uz punu plaću. Dojmila me se čitavom svojom pričom, likom i djelom. U njoj sam vidjela sebe, jednom davno iza sedam... Kažem vam, vjerujte mi na riječ, odgajateljski potencijal za poludit. Ali eto...

Na sljedećem je roku prošla. Jedva! Pretresajući s njom sve faze ispita, priznajem ovdje javno, jasno i glasno – da ga ni sama vjerojatno ne bih položila. Bogu hvala da ne moram! Nisam vam slučaj prepričala s namjerom da kritiziram trenutno važeći sustav stručnog ispita, a pogotovo ne vrle nam ispitivače, Bože sačuvaj, već zato što me to podsjetilo na moje početke.

Prvi dan u ulozi odgajateljice pamtim kao da je bio jučer. Sve mi je bilo novo. Novi vrtić (naravno, meni prvi u životu), nova soba (namještaj u radu), nova kolegica, novi tim, nova djeca (noviformirana grupa), novi roditelji. Sve novo, čisto i ispeglano. Da se raspametiš od noviteta! Ali što je svima? Svi plaču – mame, tate, bake i poneki djed; klinici urlaju, sline, bljuju... Nemam mentora, nemam stručni tim, didaktika bijedna, prijelazne objekte

još nismo izmislili, postupna prilagodba je otkrivena stoljeće kasnije, piški mi se i drhtim od treme. Nigdje nikoga, kolegica je u poslijepodnevnoj smjeni, da imam vremena i sama bih zaplakala.

Sljedećih je dana već lakše. Barem sam znala tko je sklon bljuvanju pa bih se na vrijeme izmaknula. Utrenirala sam se i ojačala bicepse otimajući jadničke mamama (onda se to tako radilo), masnice od ritanja više nisam brojala. Nakon mjesec dana bila sam već Zmaj od Bosne. Kao i moja djeca. Danas o njima razmišljam kao o starim ratnim drugovima i pada mi na pamet ona stara, daleka a opet nekako bliska 'Kako se kalo čelik'. Sigurna sam da se nikada kao tada nisam osjećala tako jadnom, što je sve osjećaje koji su uslijedili učinilo upravo veličanstvenima. Izrasli smo u posebnoj povezanosti. Imam sve njihove slike čak i iz vremena kad sam bila odsutna.

Još ponekad čujem moju Maju: 'Bagarica (drugarica) Marica, očeš mi obleći pađamu?'

Sjetim se Bojana koji nije mogao spavati jer: 'Mušica me gleda', dok su ostali tvrdo spavali nakon obavezne priče i po metodi 'dolje glavu i zatvori oči'. Stara i Bogu hvala prezrena metoda (iako je, nažalost, tu i tamo još i danas možete sresti) zahvaljujući kojoj se spavalo, ne samo odmaralo, sve od 0 do polaska u školu. Pa i šire. I samoj bi mi ponekad kliznula glava. A kome ne bi? Bilo ih je trideset u dobi od četiri godine.

Nema pranja ruku bez da ti se kaže kad i kako! Može i uz pjesmu 'Ovako se ruke peru ...' ili uz neku drugu – bitno je samo da se stane u red pred kupaticu.

Ruke pod stol dok se dijeli objed. Jestu počinješ kad ti 'drugarica' poželi dobar tek. Dobro je kad isti red uvedeš i doma, mami i tati i svima nazočnima. Jablan je strogo provodio protokol ponašanja, pogotovo kad je kuća bila puna gostiju, kaže tata. Posebno je

inzistirao da se ne priča za vrijeme jela.

Obavezna zanimanja su obavezna, imaš sjesti u polukrug i, ako želiš nešto naučiti o majmunu, onda samo 'šutiš i slušaš'.

Ne može ti roditelj doći kad se sjeti, ni da te dovede ni da te odvede. Kućni se red strogo poštuje.

Kad je 'drugarica' na kavi, u zbornici preko puta, imaš slušati redušu ili, ako imaš sreće kao mi, Kristijana koji čita, po nalogu naravno, jednako tečno latinicu kao i ćirilicu.

Slični su principi važili i za stručni ispit, tko ga je imao čast polagati. Pa ipak, odgovorno tvrdim, svjesna svakog rizika i možebitnih posljedica koje bi mogla prouzročiti moja izjava, onda je sve bilo nekako lakše. Opuštenije bar! Znalo se tko, što, kada i zašto; ovo posljednje nije uvijek bilo sasvim jasno, ali – bilo je reda.

I kako sada da ne razumijem i ne sažalijevam nove pripravnike. Nema više 'drugarica', sada su tu nezamjenjive tete i pokoja Katarina, Tami, Biljka, Sanja ili Ivana s tendencijom da postanu nevidljive, nečujne, i nezamjetljive ali sveprisutne.

Novo vrijeme je donijelo nova pravila.

I nove klince!

Koji znaju sve.

Sve o tebi.

Sve o sebi.

Sve o drugima.

Sve o svemu!

A ti ne znaš ništa.

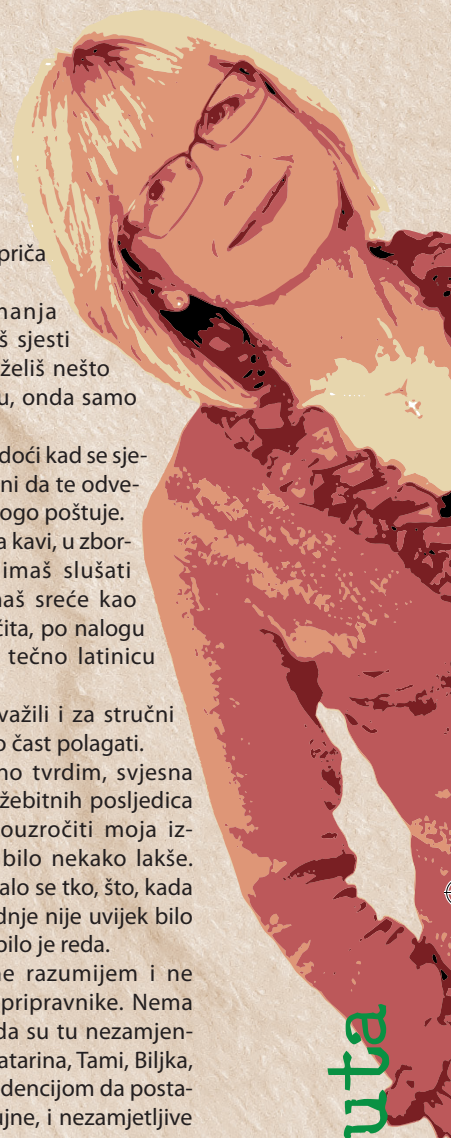
Jer ste se upoznali prekjucher.

I baš im se danas ne da!

Pa ti sad realiziraj ono što se pripremalo danima uz podršku mentora, stručnog tima u vrtiću gdje stažiraš, mentora i stručnog tima u vrtiću gdje polažeš, obitelji, rodbine i prijatelja koji su na ovaj ili onaj način pridonijeli.

Neka vam je sa srećom!

Vaša Marica

iz maričinog kuta